

1909.

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT: TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona

Miért élünk drágán?

Általános a panasz, hogy az élelmicikkek, a lakás, a ruházat és egy szóval mindaz, amire a megélhetésünkhöz szükségünk van, napról napra drágább lesz. Ha keressük a fennálló drágaság okát, úgy találjuk, hogy az nagyrésztben a magasabb munkabérek és az ennek következtében beállott elégtelen termelésben, részben pedig a múlt évi általános rossz termésben találja magyarázatát.

Legszembetűnőbb drágaság van a hus, a liszt, a kenyér és az összes élelmi szereknél, ezt érzi legjobban a társadalom minden rétege, az intelligens osztály, a munkás, a földműves, sőt a kisbirtokos is egyformán. Magas árak az élelmi szereknél rövid ideig máskor is voltak, azonban most, talán a liszt és kenyér kivételével, nagyobb árcsökkenésre még kedvező termés esetén is igen kevés reménysegünk lehet.

Nem várhatunk javulást, sőt inkább ár-emelkedésre számíthatunk az élelmi szerek nagy részénél, így p. o. a zöldség és főzelek-féléknél, mert a kertészet a legtöbb vidéken, különösen pedig a Balaton mentén erősen hanyatlóban van, nincs hozzá megfelelő munkás kéz, népünk nem szívesen kertészkedik, de még legtöbb helyen hiányzik is a kertészkedésre alkalmas terület. Ott pedig, ahol a megfelelő telep bőviben volna, mint p. o. Tapolczán, lehetetlenné teszi a kertészkedést a határ rendezetlensége, a járhatatlan mezői utak (ha ugyan egyáltalán van ut), és mezőrendőrségi törvényeinknek gyalázatosan rossz végrehajtása. Nálunk nem az élvezeti a gyümölcsöt, aki megdolgozott, vagy fizetett érte, hanem első sorban aki elloppja. Pedig érdemes volna a kertészetet felkarolni, mert a zöldség és hüvelyes veteményekkel sokszor lehetne a drága húst pótolni, és erre annál inkább is szükségünk lenne, mert sajnos, csekély árhullámozástól eltekintve, a husneműeknél továbbra is állandó magasabb árakra lehetünk elkészülve.

Igaz ugyan, hogy a nagyon is rossz takarmány termés miatt beállott kényszereladások következtében a hus ez idő szerint olcsóbb lett, de ezen olcsóság a kényszer eladások megszüntével egyidejűleg szintén megszűnik és a marhaállományok leromlása, valamint annak nagymérvű apadása folytán — különösen a vágni való marhában jelentékeny ár-emelkedés várható.

A hus drágasága el nem marad, először is mert a magasabb ipari munkabérek, valamint a nagyobb napszámos kereset következtében a népnek minden rétege jobban táplálkozik és több húst fogyaszt ma, mint csak ez előtt pár évvel is; másodsorban mert a földnek magasabb ára, a nagyobb cselédfizetés, a legeltetésre alkalmas területek feltörése és ennek következtében a nagy mértékben igénybe vett s éppen ezért meg is drágult erőtakarmányok fölhasználása — a marhatevényesztést erősen megdrágítják. A sertés-tenyésztésnél ugyanily viszonyaink vannak — súlyosbitva a sertésvesz különféle nemeivel.

Táplálkozásunk két fő cikkének, marha és sertésnek drágulása természetesen kersettebbé és így drágábbá teszi a baromfi-féléket is.

Szárnyasállat tenyésztésünk — bármily öröndetes haladás tapasztalható is ez irányban, még mindig csak a kezdet elején van, okszerűen, nagyban baromfi nem tenyészünk és amit produkálunk is, annak javát a külföld számára vásárolják össze.

Zsir és a szalonnában évek óta magas

árakat fizetünk, árcsökkenést az állattenyésztés alapos javulása nélkül itt sem várhatunk.

Nagyobb városok kivételével, még legolcsóbban vásároljuk a tejet, csak hogy sajnos, ezt az olcsóságot is drágává teszi a tejnek és a tejtermékeknek szemérmetlenül üzött hamisítása. A hamisítottak talán csak egyedül a fővárosban üldözik, vidéken azonban szabad a vásár.

Mindazon élelmi szereknél, melyek a termelőtől közvetlen kerülnek a fogyasztó kezébe, az ár-emelkedés legtöbbször indokolt és mérsékletes; nem így van azonban oly cikkekben, melyek, vagy gyakran 2—3 közvetítő útján jutnak a fogyasztó kezéhez, mint pl. a hus.

A húst már a vásárban megdrágítja a teljesen szükségtelen kúpecs közvetítése. Amíg az állat a termelőtől a mészáros kezébe kerül, nem egy esetben 5—6, sőt több gazdát is cserél, el lesz adva mint növendék állat, mint jármos vagy fejős, fiatal és kifejldött korában, lefejve, kihasználva, — némelyik majdnem minden vásárban, mindannyiszor jelentékeny közvetítési díj mellett. Természetesen ily körülmények között az állat ára, teljesen jogosulatlanul bár, de vásárról vásárra emelkedik anélkül, hogy az állat az ár-emelkedésének arányában súlyban vagy jószágban értékesebbé válnék, — világos kárára a fogyasztónak.

Nemcsak az élelmi szerekben, de a tüzelő anyagban is elviselhetetlen drágasággal küzdünk. Szén alig kapható, a fa ára pedig napról napra emelkedik.

Javulásra pedig, sajnos, semmi kilátásunk sem lehet. Az erdők napról napra fogynak, a modern építkezés és gépek pedig mindinkább több és több tüzelőt fogyasztanak.

Sajnos, az élelmezésben beállott drágaságot nyom követi vagy talán meg is előzte az ipari cikkek drágasága, úgy, hogy ma e téren is tarthatatlan viszonyok között élünk, vagy legtöbbször csak — tengődünk.

Szomorú közgazdaságunk árnyoldalait könnyű azonban felföldni; de vajmi nehéz a mai viszonyok között azokat orvosolni.

Ha a földműves gazda, a szükségtelen vásárolás helyett földjét művelné, oly munkateljesítményi többletet nyernének, amely a mai munkáskez-szűk időben igen nevezetes eredménnyel járna. Azonfelül megmaradna a marháknak a vásárra való elkészítésére és a sok haszontalan hajtásban leromlott állat megjavítására szükséges takarmány. Az így megtakarított szálás és erőtakarmány munkára vagy hízalásra való felhasználása javára válnék nemcsak a gazdaközönségnek, hanem a marhát vásárló kereskedőnek és mészárosnak is.

Mindezek mellett még elkerülhetetlen oly intézkedések megtétele, amelyek a marha állomány növekedésének előmozdítására alkalmasak. Ilyenek: a borjú vágatásának korlátozása, a községi és egyéb közlegelők szaporítása, főképpen pedig azoknak gondozása és jó karban tartása. Vannak községek, melyeknek van ugyan elegendő legelőjük, mint p. o. Tapolcza nagyközségnek is, de azon csak tüske nő és az egész legelő oly botrányosan elhanyagolt állapotban és annyira minden felügyelet nélkül használtatik, hogy azon alig félannyi marha tengődik csak, mint amennyinek kellő gondozás mellett meg kellene élni. Az előjáróságot teljes szigorral, akár bírság mellett kell szorítani megfelelő legeltetési rendszabályok elkészítésére és azoknak pontos megtartására.

Gazdakörök szaporításával, valamint a nép által megérthető nyelven irt és olcsón vagy

ingyen adott gazdasági iratokkal oktassuk, tanítsuk ki a földműves osztályt a célszerűbb gazdálkodásra, különösen pedig a marha és baromfi tenyésztésre. A tapolczai járás sajátlagos helyzetének tekintetbe vétele mellett, elkerülhetetlen egy földműves iskolának — esetleg a vincelleriskolával kapcsolatban — leendő felállítása, még pedig amennyiben a közeli években Tapolczán tagosítás lenne, úgy itt, ellenkező esetben a vidéken. Ezen iskola céljai közül a cseléd nevelés teljesen ki lenne zárva, oda csak olyan kisgazdák és kisbirtokosok fiait vétetnének fel, akik saját, vagy családjuk gazdaságának kezelésére hivatvák és nem az alsóbbrendű gazdatisztek és proletárok seregét szaporítanák.

Szükséges volna ott, ahol lehet a haltenyésztés felkarolása. E célra Tapolczán a várostól a hatási malomig páratlanul alkalmas víz állana rendelkezésre (itt a haltenyésztés pénzügyileg is kifizetné magát).

A zöldség és hüvelyes vetemények nagyobb mérvben való termesztésének előnyére, hasznára ki kell oktatni a gazdaközönséget és ha másképpen nem megy, ott, ahol e célra alkalmas hely kínálkozik, bolgár kertészeket kell telepíteni.

Rendezni kell a piac-ügyet, érvényt kell szerezni azon régi és sok helyütt alkalmazásban volt szabályrendeletnek, hogy viszonteladók a piacon ne vásárolhassanak, vagy pedig csak a nap bizonyos szakában, p. o. délelőtt 11 óra után.

A tüzelő anyag olcsóbbodása egyáltalán nem várható, sőt a mai áraknak hosszabb időn át való föntartása sem remélhető. Előre láthatólag rövid időn belül a tüzelő anyagokban a szükséglet rendkívüli arányokat fog ölteni és ennek arányában fognak emelkedni az árak is. E téren csak messze kiható intézkedések nyomán lehetséges a mai, vagy a mainál nem sokkal rosszabb helyzet állandósítása. Elkerülhetetlen az erdőknek nagyobb gondozása és ott, ahol lehetséges, szaporítása. Emellett föl kell karolni a befásítását mindama helyeknek, ahol ez más termelési ágak hátránya nélkül lehetséges; ha lehet, buzdítás, segítség útján, ha így nem lehet, kényszer útján is. Ez azonban lassu munka, sikerét, hasznát csak a jövő nemzedék látja.

Ez idő szerint szükséges volna, ha másképp nem megy, magas jutalomdíjak kifizetésével törekedni oly technikailag tökéletes gépek és eszközök feltalálására, amelyeknek felhasználása a tüzelő anyagok pazarlását a legszélsőbb határig megakadályozná. Célszerűbb kazánszerkezetek, kályhák, takaréktűzhelyek stb. feltalálása és alkalmazásba vétele nagy mértékben csökkentené a tüzelő anyagok fogyasztását. Hasonlóképpen a vízierők, szélmotorok helyes és lehetőleg nagymértékben kihasználása is. Nem is olyan régen Tapolcza vidékén a vízi malmok egész légiója állott fenn és elégitette ki a vidék lakosságát. A gőzmalmok terjedésével azonban nagy részük megszűnt. Alkalmas intézkedésekkel az itt kárba vesző vízi erőt fel lehetne használni megfelelő ipari munkára.

Mindezeket kívül oda kell hatni, hogy a számtalan kártel következtében ok és jogtalanul felhajtott ipari és kereskedelmi árak mérséklése lehetővé tétessék, mert hiszen világos és senki által meg nem cáfolható igazság az, hogy a gazdaközönség fogyasztója kisebb vagy nagyobb mértékben az összes ipari és kereskedelmi cikkeknek, már pedig ezek ára az utóbbi évek alatt szerfölött emelkedett, így p. o. vas cikkekben 15—40%-ig, kész ruha és kelmékben 25—50%-ig, láb-beli 15—30%-ig, fa, üveg, kenyő, olajak

valamint egyéb a gazdaság és háztartáshoz szükséges anyagok és eszközökben 20—30 %-ig, a munkabérek, cseléd fizetés és ujabban a cselédtörvény által a gazdára hárított kiadások szintén igen jelentékenyen emelik a gazdaközönség terheit és ez visszahatás nélkül nem maradhatott.

Élelmezési, közgazdasági állapotainkon segíteni, a drágaságot enyhíteni, vagy annak a jövőben való emelkedését meggátolni, csak a törvényhozás támogatásával és megfelelő kitaró társadalmi munkálkodással válik lehetővé. A bajnak rögtön enyhítése azonban így is alig remélhető, mert az e célra szolgáló eszközöknek nagyon is szükében vagyunk. Hogy a hus olcsóbb legyen, be kellene szüntetni a rossz termő éveken a takarmány, különösen pedig az erőtakarmány kivételét.

A szállításoknál a gazdaközönség és a mézáros részére messzemenő kedvezményeket kellene nyújtani.

Módját kell keresni a gazdaközönség és a mézárosok közötti közvetlen összeköttetéseknek. Utját kell vágni az ügynökök és kupecsek visszaéléseinek, be kell szüntetni számtalan apró-cseprő vásárt, ezek helyett a járási székhelyeken vagy egyéb kereskedelmi gócpontokon rendszeresítsünk állandó időközökben marha felhajtásokat. A vásárok összpontosításával és kevesbitésével meggátolhatnánk — legalább részben — az az őriási népándorlás, amely most ugyszólván napról-napra, egyik helyről a másikra özönlik anélkül, hogy abból a tenyésztőre vagy a kereskedelemre lényeges haszon háramolna. Ezek és ezek járnak a vásárt, minden igaz ok nélkül, sokan csak kíváncsiságból, sokan csak 1—2 koronás olyan cikkekért, aminőket otthon sokkal jutányosabban megkaphatnának.

A vásárok összpontosításával megkönnyülne az állat közegészségi felügyelet, a teljesen szükségtelen zsbvásárok beszüntetésével pedig egészségesebb alapot nyerne az ipar és kereskedelem, mert hiszen köztudomásu, hogy van „vásári” és „fogadott” munka. A vásári híján van minden szolidaritásnak és gyakran kizárólag a nép becsapására készül.

Az ipari cikkek árának és a munkabéreknek nagyarányu emelkedése természetesen megdrágítja a nyers terményeknek és ezek között első sorban is az élelmi szereknek termelését és ennek folytán minden téren ár-emelkedést okoznak. Oda kell hatni tehát, hogy a mezőgazdasági termények előállítása meg ne drágítsa és azok forgalomba hozatala minél könnyebbé és olcsóbbá tétessék.

A lakás drágaság megszüntetése a közel jövőben csak úgy várható, ha a város belterületén levő apró házikók helyett a külső területen megfelelő munkáslakások építtetnek és az így felszabadult telkek olcsóbbá válva, megfelelő lakásokká alakíttatnak át, vagy építtetnek újra. Természetesen mindez csak úgy válik lehetővé, ha a mai kedvezőtlen építkezési viszonyok jobba alakulnak és az igen tisztelt „szaktárs urak” nem csak a magasabb bért fogják megkövetelni, hanem iparkodnak is azt megérdemelni. Ez idő szerint azonban, tekintettel a súlyos pénzügyi viszonyokra, nagyobb arányu építkezés még így sem várható.

A drágaságot minden hasznos törvények és intézkedések mellett is csak úgy lehetne megszüntetni, ha felebresztjük — különösen a közép- és alsóbb osztályoknál a takarékossági hajlamot. Kezdeni kellene ezt már az iskolánál, már ott kell megtanulni igényeinket mérsékelni, mert a túlzott igények kielégítése a mai megélhetési viszonyok között, még a gazdagabb osztályhoz tartozóknak is gondot okoz, szerényebb jövedelmű családokat pedig egyenesen tönkre tesz.

Nem lehet tagadni, hogy megélhetési viszonyaink súlyosodtak, ámde nem rosszabbodtak közel sem oly arányban, mint aminő mertéken felül növekedtek egyes osztályoknak igényei és pedig gyakran jogosulatlan igényei.

Megélhetési viszonyaink javításán működjenek közre a törvényhozás, közigazgatás és községi előjáróság ép úgy, mint az összes társadalmi osztályok egyiránt. Keresni, kutatni kell a segítség módját és ha bármely téren, bármely irányban is hasznos eszme

merül fel, meg kell ragadni az alkalmat, mert csak hosszas és kitartó munka vezethet a célhoz.

Számtalan jogos és jogosulatlan oka van az uralgó drágaságnak, ámde ennek megszüntetése vagy enyhítése alkalmas eszközünk nagyon is kevés van. Akik ismerik az életet és nem csak tudnak, de akarnak is a nép javának előmozdítása fölött gondolkodni, keressék, kutassák a célhoz vezető eszközöket, ha komoly, kitartó munkával küzdünk, az eredmény nem maradhat el.

Járásunk lótenyésztése érdekében.

A Tapolcavidéki Gazdakör a járás lótenyésztésének érdekében a tapolcai ménállomás megszüntetése alkalmából kérvénnyel fordult a nagyméltóságú földmívelésügyi miniszterhez aziránt, hogy a Tapolca által tovább vállalni nem akart s ez okból megszüntetett ménállomást a járás más alkalmas helyén engedélyezze. Esetleg az állomást a Tapolca által ráfizetett, mintegy 400 koronányi segélyben részesítse, hogy az a járás székhelyén, mint legalkalmasabb helyen tovább is fenntartható legyen.

A Gazdakör köteles feladatának kívánt megfelelni, mikor ezen az állam, egyesek és a vidék érdekeit szorosán érintő fontos kérdésben a szükséges lépést megtette.

Sajnos, a kérvény elküldése óta szerzett értesülés szerint Tapolca már a kért segély megadása esetére sem vállalhatná az állomást, miután a ménlovak elhelyezésére alkalmas istállót bérbe adta. Maradnának tehát az állomás elhelyezésére az arra alkalmas községek.

Mint a Gazdakör kérvényében kifejtette, a vidék községei egyikében sincsen annyi tenyésztő, hogy bármelyik község nagyobb anyagi áldozatot hozhatna a ménállomásért, amely csak úgy volna elhelyezhető, ha a községben lakó nagyobb tenyésztők közül valaki a községgel szemben elvállalná a megyei 3-as bizottság által megszábot arakon a ménállomás szükségletének ellátását a lóvak elhelyezését és a legénység élelmezését.

Fentiekből talán az erre hivatottak közül sokan arra következtethetnének, ha az a város, amelyik sok éven keresztül a község érdekében a ménállomás fenntartásával áldozatot hozott, s többé azt meghozni nem akarja, az állomás fenntartása többé nem közérdekű és azt fenntartani fölösleges. Vagy a vidéken lótenyésztés többé számbavehetőleg nincsen, vagy a lótenyésztés üzésével senki nem törődven, az erre hivatott tényezőket vétkes mulasztás terheli.

Nehogy ezen balvélemények egyike is hitelre találhasson, a Gazdakört, mint erre hivatott tényezőt mulasztás vádjá ne érhesse, szükségesnek és célszerűnek tartja az a Tapolca vidéke lótenyésztésének ügyét benyújtott s hivatkozott kérvénye kapcsán az ország lótenyésztését intező körök, valamint az érdekelt gazdaközönség előtt újból ismertetni s figyelmét arra felhívni.

Az első kérdésre, vajon miért fizetett rá Tapolca mintegy évi 400 koronát az állomásra? mely okból nem

vállalja ezen állomást továbbra? — megfelel azon tény, hogy a vármegeyi 3-as bizottság által megállapított áron sem zabot, sem szénát a község beszerezni nem tud, a szalmát, melyet ingyen kell adni az állomás részére, majdnem más vidékek takarmány árának megfelelő áron kellett beszereznie. A ménlovak ellátásához kivezényelt legénység élelmezésére pedig az állomás által beszedni engedélyezett istállópénz alig elégséges és ennek folytán mintegy 150 korona istállópénztől is elesik a város. Ha mindezekhez hozzátudjuk azt, hogy a község lakossága közt egyetlen lótenyésztő sincsen, igen érthető, ha egy kis város, költségvetését érzékenyen terhelő 400 koronányi kiadástól — a közérdeket szolgáló állomás elesése árán is — szabadulni kíván. Ugyanezen okok, melyek Tapolcát az állomás el nem fogadására kényszerítették — fennállnak a többi községeknek nézve is.

Mindazonáltal a tapolcai járás lótenyésztésének és tenyésztőinek érdeke megkívánja, hogy a járás területén ménállomás legyen s az egykor meglehetősen virágzó lótenyésztés ismét fellendüljön. Mert tudvalevő dolog, hogy a multban 4—5 drb magán ménnel, meg 3 drb. lóval ellátott állomás szolgálta vidékünk lótenyésztésének érdekeit.

Ma azonban, midőn a megélhetés folyton nehezebbé válik, midőn minden kiadástól lehetőleg tartózkodnia kell a kisgazdának, s a vidék tenyésztőinek sem az önereje, sem tenyésztésének nagysága értékesebb magánmének tartását meg nem bírja. A magán ménnek száma nem csak megcsökkent, de a 0-val egyenlővé vált. Kétszeresen szükséges, hogy nyilvános állomás fenntartassék s ott a még meglévő anyag nemesítése s pénzügyi eredmények elérése és a tenyésztés felvirágzására teljesen jó mén álljanak rendelkezésre. Persze minőségre természetlen apaállatok után tenyésztetni senkinek sincs kedve, amikor a kevés eredmény után sem láthat a gazda hasznót, mert kevés sikóját mint értékesebb remondát sem tudja eladni, a használat birtokában visszamaradó anyag pedig értékét a tovább tenyésztésre teljesen elveszíti.

Tapolca vidékének lótenyésztése ma a hanyatlás jegyében áll. Vannak még azért jó kancák a tenyésztők birtokában, az eredmény azonban évről-évre gyengébb s hova tovább, ha a gyors segítség nem érkezik, vidékünk lótenyésztése teljesen értéktelenné válik.

Ezen fenti okból hivta fel gazdakörünk a lótenyésztési osztály figyelmét arra a körülményre, hogy állomás felállítás, igen jó lovakkal, feltétlenül szükséges. Községek másként, mint azt e cikk keretében érintettem, a ménállomásért nem folyamodnak s azt el nem vállalják.

Egy magán tenyésztő vállalkoznék az állomás fentartására, ha az megfelelő jó apa állatokkal lenne felállítva és meghozná a neki szintén körülbelül 3—400 koronába kerülő áldozatot a köz- és saját érdekében.

Mig ellenben a már csekély termé-

kenységü és különben is 3 év óta Tapolca vidékén állomásozott forif, gyenge és rokkantságáért kifogásolt ozora ménéért ezt az áldozatot senki sem hozza meg, ha csak a magas földmivelésügyi kormány nem részesíti segélyben az állomást. De jó eredményt a lótenyésztésünk emelésére, ezen áldozatkészsége által sem érhetne el vidékünkön.

Midőn még az érdeklődő közönség tudomására hozni kívánja a Gazdakör a lótenyésztési osztály főnökének miniszteri tanácsos ur öméltóságának azon értesítését, melylyel az állomás bárhol való engedélyezését — de csak Forif és Ozora nevű lovakkal — helyezi kilátásba, felhívja a Gazdakör az érdeklődő községek, akik ezen lovak beosztásával is vállalkoznának a ménállomás elhelyezésére, ez iránti kérelmüket az idő rövidségére való tekintettel a legrövidebb idő alatt hozza a Gazdakör tudomására, hogy ez ügyben illetékes helyen még idejében eljárasson.

Azon reményben, hogy e közleményben kifejtett okok az intező lótenyésztési osztályoknál figyelemre fognak méltatni, a Gazdakör beszámolni akart nyilvánosan is, ez ügyben teljesített bár eddig eredménytelen munkájáról, melyért ha elismerés nem is, de jogos vád sem érheti a Gazdakört.

H I R E K.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Buzás Dezső tapolczai gyakorló ügyvédet a tapolczai járásbíróság mellett alkalmazott ügyész-ségi megbízott állandó helyettesévé rendelte ki.

Darányi a Balaton fejlesztése érdekében. A Balaton-Szövetség legutóbb tartott gyűlésén Kvassay Jenő földmivelésügyi miniszteri tanácsos bejelentette, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter hat és fél millió koronát kíván fordítani már a közel jövőben a balatoni kikötők kiépítésére és egyéb vízi munkálatokra. A szövetség táviratilag mondott ezért köszönetet a miniszternek.

Telefon a Balaton körül. Régi óhajlás valósul meg a kereskedelemügyi miniszternek azzal a legutóbbi elhatározásával, amelylyel a Balaton körtelefonjának kiépítését bizonyítja. A Balatoni Szövetség már évek óta fáradozott a telefon érdekében, fáradozásainak azonban útját állotta a nemtörődömség s az a körülmény, hogy a kellő számú előfizetői állomások nem voltak biztosíthatók. Most azután a Balatoni Szövetség ismételt fölterjesztésére a kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a Balaton mentén fekvő fürdőhelyeket a távbeszélő hálózatba az előfizetői állomások biztosítása nélkül is bevonatja. A folyó évben, mint a Budapesti Távbeszélő jelenti, Aliga, Gyenesdiás, Balatonkeresztúr és Szántód községek kapnak távbeszélő berendezést.

A zalai borszállítás. A kereskedelemügyi miniszter leiratban tudatta a vármegyével, hogy innen Svájcba borokat csak vegyészeti bizonyítvánnyal lehet szállítani. Ilyen bizonyítványt a bor vegyészeti megvizsgálása után a fiemei vegyikísérleti állomás állít ki.

Blaha Lujza a Balatonért. A balatoni szövetség tegnapi gyűlése Blaha Lujzát, a nemzet csalóányát, mint balatonfüredi régi villatulajdonost, kinek a balatoni fürdőélet föllendítése körül kiváló érdemei vannak, a szövetség örökös tiszteletbeli tagjává választotta.

Szőlőszeti és borászati tanfolyam termelők részére. Budapestben illetőleg Budafokon folyó évi február hó 3—8-áig a m. kir. földmivelésügyi miniszter támogatásával

szőlőszeti és borászati tanfolyam lesz tartva. A tanfolyam igen tanulságos leendő, mert felöleli az okszerű szőlőművelésen kívül a helyes borkezelést. Jelentkezhetni lehet folyó hó 25-ig a M. Sz. O. E. igazgatóságánál, melynek tagjai ingyen, nem tagok pedig 4 korona részvételi díjat fizetnek. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a tapolczai m. kir. vincellériskola igazgatósága és a Tapolczavidéki Gazdakör.

Az állatvásártéren marhákat legeltetni egyáltalán nem szabad, egyéb célra is csak a fertőtlenítés után szabad használni. Aki ezen tilalom ellen vét, 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtatik.

Becstelen fráterok, kiket enyhébben névtelen levélíróknak nevezünk, még mindig öltögetik szennyes nyelvüket. Behatolnak a családi szentélybe, hazug, irigy, aljas rágal-makkal akarják a maguk piszkát lerázni. Tudjuk, honnan fúj a szél! Abból a posványból, amelyben a bűn minden piszka tanyáz. Onnan, ahol a képzelt nagyság üti fel adáz fejét, hogy mások rágalmasával mossa le önmagáról azt a szennyet, amiben életelemét találja. Valóban szájalomra méltó főreg az ilyen alak a társadalomban, akinek a tisztesség fogalmáról halvány sejtelmek sincsenek. Az ilyen szennyes fráterok, vakond módjára meglapulnak a sötétben. Aki megvan győződve valami felől s igazat beszél, az ki mer állani a sikra, de aki minden erkölcsi és tisztességérzet nélkül a csatornák piszkából öltögeti nyelvét, és gyáván elrejtőzik, az sunyi gazember, becstelen fráter, aki kutyakorbácsot érdemel. Legjobban érezzük mi magunkat a piszkos banda nélkül, ha minél távolabb van tőlünk.

Zavargás a muraközben. A Muraköznek ismét van egy kis nemzetiségi izű szenzációja s úgy látszik, hogy mindjobban tért hódít a horvát mozgalom, amelyet titkos kezek élesztgetnek.

A legújabb zavargás színhelye Muracsány, amelynek lakossága állást foglalt a magyar kántorral szemben. Dergovics Györgyöt múlt évi szeptember hó 18-án, sok versenytársa közül, nagy szótöbbséggel kántorra választották. Decemb. 1-én foglalta el állását s karácsonyig zavartalanul működött. Megjegyezzük, hogy Dergovics nem tud horvátul, tehát magyarul énekelt a templomban. Karácsony második napján, mikor a kántor a kórusba akart menni, elállották az útját és inzultáltak. Ezután már az egész község a kántortanító ellen fordult s felszólították, hogy mondjon le, mert másképp kiviszik a határra. Január 7-én megjelent Dergovicsnál Czvia Pál, aki úgy látszik előkolompossa a mozgalomnak — s felmutatott egy több aláírással ellátott ívet. Ebben az írásban az a felszólítás foglaltatott, hogy Dergovics azonnal mondjon le, mert másként azonnal kihordják.

A körjegyző az erőszakoskodásról azonnal jelentést tett a közigazgatási hatóságnak és dr. Sághváry Jenő perlaki főszolgabíró 14 csendőrral kiszállott Muracsányba.

Amikor a főszolgabíró odaért, óriási tömeget talált a községháza előtt, amely — valami nászünnepegy ürtügye alatt — zeneszóval, zászlókkal tüntetett, míg Dergovics György a községházának egyik szobájában aggodalommal várta a történendőket.

A tömeg a csendőrök láttára hamarosan eloszlott és dr. Sághváry Jenő főszolgabíró megkezdte a vizsgálatot, egyszerűen igyekezett a kedélyeket lecsillapítani. Az izgatott emberek azonban kijelentették, hogy a kántort nem tűrik meg a községben. A főszolgabíró három napi eredménytelen tárgyalás után, látva, hogy a mozgalomnak nemzetiségi színe van, elhagyta a községet, de gondoskodott arról, hogy a községben csendőrök maradjanak s a további zavargás megakadályoztassék. A vizsgálati iratok a kir. ügyészséghez tételnek át.

A muracsányiak Peczek György c. kánon vezetésével küldöttséget menesztettek Zágrábba az érsekhez s onnét azon instrukcióval tértek vissza, hogy a kántor tisztán egyházi funkcionárius, tehát azt csak a hívek választhatják.

Megemlítjük, hogy Kengyelics János muraközi plébános felszólította híveit, hogy az itenitizstet megtartását ne akadályozzák s

a kántort bocsássák be a templomba. Kijelentette azt is, hogy a zavargás miatt két hétig nem fog misézni. Ezt azonban nem tartotta meg s rendesen misézett.

A muracsányi iskola községi. A kántortanító a közigazgatási bizottság rendelete alapján Kovács Rezső volt perlaki főszolgabíró elnöklete alatt választatott. A választásba úgy a plébános, mint a község megnyugodtak, sőt elismeréssel voltak Dergovics kántori működése iránt. Csak azt kifogásolták, hogy az új kántor nem tud horvátul. A kántortanítói állásra kiirt pályázatban a horvát nyelv tudása kikötve nem lett. A közigazgatási bizottság a választást jóvá is hagyta. A kántor megerősítése érdekében a zágrábi érsekségnél is közbenjártak, onnét azonban az a válasz érkezett, hogy miután Dergovics György horvátul nem tud, meg nem erősíthető.

Az izgatás szálai Zágrábba vezetnek s úgy látszik, a muracsányi zavargás is egyik epizódja a „Za Medjimurje“ jelszó alatt megindult mozgalomnak.

Műkedvelő előadás és táncmulatság. A Tapolczai krajcár-egyesület, a József kir. herceg szanatórium-egyesület tapolczai bizottságával együttesen február hó 22-én műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez a két egyesület javára. Az ezután megállapítandó részletes műsort jövő számunkban hozzuk.

Házasság. Ifj. Tóth Lajos hegyesdi nagybérlő folyó hó 7-én vezette oltárhoz Reé Jolánkat, Reé Jenő földbirtokos leányát Veszprémben az Angol-kisasszonyok Sancta Maria intézetének kápolnájában. Tanúk voltak: a vőlegény részéről Gaál Gaszton orsz. képviselő, a menyasszony részéről Gulner Gyula Pestmegye főispánja. Az esketési szertartást Jánossy Gusztáv felszentelt püspök végezte. A szertartás tartama alatt ismert nevű művészünk Tarnay Alajos kísérete mellett a Sancta Maria intézet növendékei megható alkalmi énekeket adtak elő.

Szomorú gyűjtés. Minthogy minden filérről, amit a szanatórium egyesület javára gyűjtöttünk, nyilvánosan el kell számolnunk; a halottak napja alkalmára Badacsonytomajra küldött gyűjtő perselyünkbe, amit a minap kaptunk meg, 1 azaz egy fillért adtak, amit köszönettel nyugtat a szanatórium Elnöksége.

Pécs egyetemét kap? A Pozsonyban megjelenő „Nyugatmagyarországi Hiradó“ című lap társunk, mely Apponyi gróf miniszter környezetéből rendszerint megbízhatóan van informálva, érdekes hírt közöl tegnapi számában. — Tudvalevő dolog, hogy Apponyi Albert gróf kultuszminiszter nagyszabású közoktatási programja keretében öt új egyetemet szándékozik fölláttani a vidéken s létesíteni akarja a második műegyetemet is. Pozsonyba beavatott helyről az az értesítés érkezett, hogy az öt új egyetem székhelye Pozsony, Kassa, Szeged, Debreczen és Pécs lesz, míg az új műegyetemet Temervár kapja meg.

A Kővágóörsi Önkéntes Tűzoltó-egyesület folyó évi január 12-én műkedvelő előadással egybekötött, minden tekintetben fényesen sikerült táncmulatságot tartott. A műkedvelők a „Szökött katona“ c. szindarabot adták elő dicséretre méltó sikerrel. Valóban dicséretet érdemel minden szereplő, de mégis különösen kitűnt Toppler Mariska, Szabó Margit és Kövesy Mariska urhölgyek, Salamon Ferencz, Kiss Ignác, Baky Gyula, Somon Pál, Kövessy Gyula és Ruzsás István urak játéka. A nagyszámban jelen volt közönség jó kedvét a játék után még emelte a tapolczai első zenekar kitűnő játéka is. A szép jövődelemhez felülfizetéssel járultak: Eibeschütz Mór 5 korona, Schwarcz Dezső 4 korona, id. Marton Samu 2:40 korona, Lusztig József, Ács Vincez, dr. Sághváry Jenő 2—2 K., ifj. Marton Samu, Pauk Mór 1:20—1:20 korona, Juhay Antal, Schwarcz József, Nagy Sándor, 1—1 koronát, felülfizettek még: Schmidt Mór, Fischl Pál, Schlésinger Miksa, Vass Gyula, Ruzsa István, Papp Lajos és Takács Kálmán.

Fogorvos. Dr. Székely Kornél fogorvos folyó hó 20-án kezdi meg 10 napra terjedő működését Tapolczán, a Balaton-szállóban.

Az ujonnan alakult Iparoskör vezető-sége tisztelettel felkéri azon iparos társakat, kik eddig a belépő nyilatkozatot még nem irták alá, hogy a ma délután a kör helyisé-gében (a volt kaszinó) tartandó közgyűlésen résztvenni és a körbe belépni szíveskedjenek.

Pille januárban. Érdekes megemlíteni, hogy a napokban igen szép példányu pávaszemű eleven pillét talált egy olvasónk künn a sza-badban és azt szerkesztőségünkbe hozta. A A néhány napi enyhe idő csálhatta ki és ébreszthette életre a szunnyadó állatot.

A vissztetsző szaga és ize következtében oly nehezen bevehető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kap-ható a híres „Scott-féle Emulsió“-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik.

Emlékezés Csány Lászlóra. Skublics Zsig-mond közli ezt az értékes visszaemlékezést Csány Lászlóról, Zalavármegye 1848-ban vér-tanuhalált halt kormánybiztosáról:

Zalában most már csak hárman vagyunk életben, kik Csány Lászlót ismertük. Nagy Károly, Bogyay Máté és én. Csány László az én édes atyámnak, Skublics József nyu-galmazott huszár századosnak, nagyon jó barátja volt. Együtt harcoltak a Napoleon-i háborukban, bár nem egy ezredben szolgál-tak.

Ambár politikai nézeteik nem voltak ugyan-azok, Csány nagyon radikális, atyám inkább konzervatív volt, azért ő, ha Egerszegen me-gyegyei ülések voltak, szüleimet Bessenyőben mindig meglátogatta. Nagyon rossz gyomru ember volt, minden étel után egy késhegynyi szódát evett. Igen szerette a dinnyét cukor-ban, ebből édes anyám küldött neki pár üveg-gel minden évben. Nagyon hirtelen haragu ember volt és ekkor a cselédjének a fűzian fűtyölő Jézus Máriaját szidta. Ez volt a ren-des káromkodása.

En 1848-ban 12 éves voltam, de azért az akkori történetekre most is élénken emlékezem.

Szeptember hóban jött egy nagy födeles cséza 4 forspontos lóval. Ebben ült Csány László és titkársa gróf Schmidegg Kálmán. A másik szekér ugynevezett ekhós ponyvával fedett volt. Ebben volt a podgyász és az inas.

Három napig voltak nálunk, vártak Pestről leveleket. Harmadnap jött lóháton egy ugy-nevezett országos nemzetőri futár, világos zöld attiláján arany zsinórzattal. Nagyon tetszett nekem és igen sajnáltam, hogy miért nem vagyok nagy, hogy nekem is ilyen le-hetne. Ekkor rögtön pakkoltak és másnap mentek a Drávához, Jellasics elé.

Mikor elbucszáltak, következő párbeszéd tolyt le: No, Babi hugom, csak mondd meg, ha az öreg rosszul viseli magát, most fel-akaszthatom. Erre édes atyám azt mondta, vigyázz Laci magadra, mert most azon az uton jársz, hogy könnyen felakaszthatnak. Csány ekkor már készült a kocsi-ra felülni s így felelt: Pepi, te csak szamar maradsz min-dig. Ezzel elváltak örökre, nem láttuk többé őket az életben.

Várandós állapotban

lévő anyáknak nincs jobb barátjuk, mint a SCOTT-féle Emulsió. Testi gyengeség és bágyadság ha kinozza őket úgy a SCOTT-féle Emulsió épp oly csodálatos, mint kielé-gítő hatással jár. Uj erőt és új életkedvet kölcsönöz a SCOTT mintha varázsital len-ne. De még több örömet okoz a szülőknek,

Az Emulsió vá-sárlásánál a SCOTT-féle módszer véd-jeget — a halasz-t — kérjük figye-lembe venni.

SCOTT-féle Emulsió.

a gyermeket is táplálta s erő-sítette, szóval mindkettőre a legkellemebb hatást gyako-rolta.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható a gyógyszerárakban.

A KÖZSÉG HÁZÁBÓL.

145/908.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a helybeli vasuti állomásról folyó hóban a kira-kott árúk vasárnap is egész nap el-szállíthatók.

Tapocza, 1908. január 17.

Horváth Jenő
főjegyző.

HIRDETÉSEK.

Meghívó.

A Kapolcsi Kölcönszövetkezet 1908. évi január hó 29-én d. u. 2 órakor

a szövetkezet helyiségében tartja a folyó ciklus második évi rendes

KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a szövetkezet tagjai meghi-vatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzlet-évről s a zárszámadások előterjesztése.
2. A felügyelőbizottság jelentése s annak véleményezése alapján a felmentvény érde-mében hozandó határozat.
3. A mérleg megállapítása.
4. A kamatlábat újból megállapítani.
5. A felügyelőbizottság újból választása.
6. Netáni egyéb indítványok tárgyalása az alapszabályok 21. §-a értelmében.

Kapolcson, 1908. január hó 14-én.
Gselmann Mátyas
szövetkezeti igazgató.

Mérleg.

Vagyon: kötvényekben 104.863 K. Törzsbetét kifizetés 275 K. 20 fillér. Segélyegyleti betét Keszthely es Ta polczán 28322 K. 50 f. Visszafizetett kötvények 9200 K. 1906. évi egyen-leg 540 K. 35 f. Kamathátralék 613 K. 13 f. Pénztármaradvány 24 K. 81 f. Összesen: 143856 K. 99 fillér.

Teher: Törzsbetét 54241 kor. 20 f. Kötvényekre 85800 kor. Visszafizetés 3328 kor. 1907. évi nyereség 487 kor. 79 fil. Összesen: 143856 kor. 99 fil.

Az 1907. évi 487 kor 79 fil. nye-reségből 2688 részjegy lévén, 1—1 részjegyre esik 18 fillér.

A szövetkezet kötelekeiből az elmúlt évben kilépett 4 tag 20 részjeggyel, belépett 5 tag 24 részjeggyel. A tagok összes száma 497, 2688 részjeggyel.

Eladó házinyulak.

13 hónapos nőtény, igen szép, erős pél-dány vasderes, szörmeprém házinyul, befedezve á 10 K. és 12 hónapos fenti szőrű feltűnő szép példányok kaphatók 10 koronáért darabonként.

Vasuton vagy postán utánvétellel szállítva. Válasz-bélyeg csatolandó.

Botos Imre
házinyul tenyésztése

Kakasszéken u. p. Orosháza.

Med. Univ.
Dr. SZÉKELY KORNÉL
fogorvos
folyó hó 20-án kezd meg 10 napra terjedő

FOGORVOSI ÉS MŰFOGÁSZATI

rendelését a „Balaton” szállodá-ban;

Fogtömés, műfogak, hidmun-kák.

Lelkiismeretes orvosi kezelés.
Mérsékelt díjazás.

Kiadó lakás.

Kisfaludy-utca 7-ik számú házam, melyben 2 szoba, konyha és faház van, bérbe adom.

Özv. Huppán Ferenczné.

HIRSCH JÓZSEF

HENTES ÜZLETE ÉS FÜSTÖLŐJE

Tapocza (Főtér.)

Allandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füstölt szalonna és szalámjiból.

Friss sertéshus. I. rendű sertés-zsir, hár és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg felvágottak.

NAPONTA SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ FRISS VIRSLI, KALBÁSZ, PÁRIZSI ÉS SZAFALÁDE

Legolcsóbb napi árak.

Szőlőoltványok

miniszterileg előirt minőségben, 22 faj csemege, 28 borfaj-ban, 8-féle alanyon.

fajtisztán meszes talajra is.

Gyökerez vessző Portalis, Solonis, Monticola, Aramon, Rupestris, Gan-zin No. 1. és 2. kapható:

Vállalati szőlőtelepnél

Billéd, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet: 419.000 oltvány, 250.000 gyökerez.

Ár lap ingyen.

Az intézőség.

Bogdán Lajos ács mester házaban 1908. április hó 1-ére egy két szobás lakás kiadó.

Értekezni lehet Marton Gyula urnál

1909.

A tisztelt közönség szives figyelmébe ajánljuk
lapunk

hirdetési rovatát.

A „Tapolczai Lapok”

e nagy járás egyedüli lapja, — különösen alkalmas

hirdetések közzétételére,

mivel e járás legkisebb községébe is több bédány-
ban jár.

Olvasóköröknek és egyleteknek, úgy a tanító urak-
nak

A „TAPOLCZAI LAPOK”-AT
fél á r b a n kü l d j ü k.

Jótékony célra szánt adományok kimutatását velünk
összeköttetésben álló egyesületeknek

d i j m e n t e s e n k ö z ö l j ü k.

Balatonmelléki Takarékpénztár Részvény-Társaság
 az Osztrak-Magyar Bank mellékhelye
 Tapolczán.

MEGHIVÓ.

A BALATONMELLÉKI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Tapolczán

folyó 1908. évi február hó 2-án délelőtt 11 órakor saját helyiségének termeiben

R E N D E S K Ö Z G Y Ü L É S T

tart, melyre az intézet részvényeseit tisztelettel meghívom.

Tapolczán, 1908. évi január hó 4-én.

TAKÁCS JENŐ
 elnök.

T Á R G Y S O R O Z A T:

1. a jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő részvényesnek kijelölése,
2. az igazgatóságnak 1907. évet illető jelentése,
3. a zárszámadások előterjesztése és a mérleg megállapítása,
4. a felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény érdemében hozandó határozat,
5. a rendelkezésre álló nyereség felosztására vonatkozó határozat hozatal,

6. az igazgatóságnak 3 évre leendő megválasztása,
7. a felügyelő-bizottságnak szintén 3 évre leendő megválasztása,
8. az alapszabályok 28. és 31. §§-nak módosítása, illetve kibővítése.*)
9. esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok 19. § értelmében.

Az igazgatóság.

Tapolcza, 1908. évi január hó 4-én.

Az eredeti zárszámadások és jelentések a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében megtekinthetők.

*) Az alapszabályok 28. és 31. §§-nak tervezett módosítása illetve kibővítése:

Eredeti alapszabályok:
 28. §.) A tisztviselőket titkos szavazás útján az igazgatóság választja és megállapítja fizetéseiket és hivatalukat jelző címüket. A szolga felfogadása ugyancsak az igazgatóság hatáskörébe tartozik. Felfüggesztésük és elmozdításuk felett rendelkezik. Az elmozdítás azonban csak úgy mondható ki jogérvényesen, ha a gyűlésre a tárgynak különös megjelölésével az igazgatóságnak minden egyes tagja meghívott, a meghívás sajátkezű aláírással igazoltatott, 8 tag az igazgatón és helyettes igazgatón kívül megjelent és az elmozdítás mellett a megjelentek kétharmada szavazott.

31. §.) Az igazgatóság hatáskörébe tartozik:

- a) a betétkamatláb meghatározása, annak fölemelése vagy leszállítása,
- b) a társaság által gyakorolt üzletnek kamatának meghatározása,
- c) a könyvvezetés és pénztári kezelés átvizsgálása,
- d) a mérleg megállapítása és a tisztjövödelem felhasználása érdemében a közgyűlés elé terjesztendő javaslat és jelentés elkészítése,
- e) az ügy és kezelési rendnek megállapítása, valamint az egyes hivatalnokok teendőit szabályozó utasítások megszerkesztése és helybenhagyása,
- f) a közgyűlés határnapjának és tárgysorozatának megállapítása,
- g) a társasággal egyesített segélyszövetkezet költségmegtérítéseinek a szövetkezet igazgatóságával együttesen eszközzendő megállapítása,
- h) a tisztviselők létszámának meghatározása,

A módosítandó, illetve kibővítendő alapszabály §§-ok:

Új alapszabályok:

28. §. A tisztviselőket és az intézeti ügyészt — ki az igazgatóságnak tagja nem lehet — titkos szavazás útján az igazgatóság választja, és állapítja meg a tisztviselők fizetését, hivatalukat jelző címét, ugyszintén az ügyész esetleges fizetését is.

A szolga felfogadása ugyancsak az igazgatóság hatáskörébe tartozik. Felfüggesztésük és elmozdításuk felett rendelkezik. Az elmozdítás azonban csak úgy mondható ki jogérvényesen, ha a gyűlésre a tárgynak különös megjelölésével az igazgatóságnak minden egyes tagja meghívott, a meghívás sajátkezű aláírással igazoltatott, 8 tag az igazgatón és helyettes igazgatón kívül megjelent és az elmozdítás mellett a megjelentek kétharmada szavazott.

31. §.) Az igazgatóság hatáskörébe tartozik:

- a) a betétkamatláb meghatározása, annak fölemelése vagy leszállítása,
- b) a társaság által gyakorolt üzletnek kamatának meghatározása,
- c) a könyvvezetés és a pénztári kezelés átvizsgálása,
- d) a mérleg megállapítása és a tisztjövödelem felhasználása érdemében a közgyűlés elé terjesztendő javaslat és jelentés elkészítése,
- e) az ügy és kezelési rendnek megállapítása, valamint az egyes hivatalnokok teendőit szabályozó utasítások megszerkesztése és helybenhagyása,
- f) a közgyűlés határnapjának és tárgysorozatának megállapítása,
- g) a társasággal egyesített segélyszövetkezet költségmegtérítéseinek a szövetkezet igazgatóságával együttesen eszközzendő megállapítása,
- h) a tisztviselők létszámának meghatározása,
- i) az intézet és ügyésze közötti jogviszony szabályozása.

EKSTEIN SAMU

bankbizományos
 Zala-Szent-Gróton.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom

pénzügnökségi irodámat.

Folyósítok állandó és törlesztéses jelzálogkölcsonöket házakra, földbirtokokra, vállalatokra. Bekeblezett drágább kamatu régi terheket konvertálok 5 1/2 százalékra néhány nap alatt minden előleg nélkül.

Váltókölcsonöket 6 százalékra folyósítok és konvertálok.

Becsübizonyítványt nem kérek, elégséges csupán a telekkönyvi kivonat. Előlegesen értekezni tapolczai megbizottamnál, Erdős Ferencznél is lehet.

Próbára ingyen!

KELTETŐ GÉPEK

kísérletre adatnak.

Keltető gépek a jegjobbak és legolcsóbbak.

Keltető gépek, melyekből egész magyarhonból száznál több legfenyesebb bizonylat és értesítés rendelkezésére áll

Keltető gépek tyuk, kaesa, fogoly facan és ludtojasokra.

Keltető gépek havi részletfizetésre.

Ézen keltető gépeket

„Austria-Hungari“ névvel egyedül gyárt:

MÜCKE G.

Reisenberg 14., bei WIEN.

A Noszlopi-féle 5341 □

öl területű

szőlőt

szabad kézből eladom.

Föltételek megtudhatók

Özv. Németh Istvánnénál

Rendesi-hegy.

PREISZ MANÓ

cím-, szobafestő és mázó,

Tapolcza, Uj-utca.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát u. m.: üveg-, cím-, templom, szoba- és diszfestést a legmodernebb kivitelen és lehető legjutányosabb árak mellett.

1909.

Tapolcza, 1908.

TAPOLCZAI LAPOK

január 19.

A Balatonmelléki Takarékpénztár Részvény-Társaság 1907. évi zárszámadásai.

TARTOZIK

Veszteség és nyereség-számla az 1907-ik évről.

KÖVETEL

Költségek	Összeg		Jövedelmek	Összeg	
	K.	f.		K.	f.
Tőkésített és folyó betétkamatok	58040	62	Nyereség áhozat 1906. évről	5018	45
Adók és illetékek	5804	00	Rendes kamatok	218910	26
Illetékek	11334	49	Késedelmi "	1649	40
Különféle költségek	18107	22	Értékpapir "	1645	72
Butor és érték leírás	3839	76	Lakbér	1400	—
Viszontleszámitolási váltó kamat	176	79	Jutalékok, díjak és nyomtatványok	502	05
Folyószámla kamat	44981	10			
Nyugdíjbiztosítás	777	96			
Értékpapir árfolyamkülömbözet	910	64			
Tiszta nyereség	868	70			
	85284	44			
	230125	89		230125	89

TARTOZIK

Mérleg-számla 1907-ik december 31-én.

KÖVETEL

Vagyon	Összeg		Teher	Összeg	
	K.	f.		K.	f.
Pézkészlet	82212	30	Részvénytőke	600000	—
Leszámitolási váltó	2158828	51	Tartaléktőke	150000	—
Jelzálogkölcson	354008	—	Betétek	1477064	68
Lombard kölcsön	30280	—	Viszontleszámitolt váltók	980390	—
Értékpapir*)	61614	30	Tőkésített betétkamatok fizetetlen 10%-os adója	2588	11
Ingatlan	20044	10	Átmeneti kamatok	25817	27
Folyó számlák fedezettel	644108	26	Folyó számlák	45503	54
Keszthely—tapolczai h. é. vasut törzs részvénye	400	—	Letétek	1452	—
Butor és felszerelés	2400	—	Fel nem vett osztalék	525	—
Hátralékos kamatok	4475	08	Rendelkezésre álló nyereség	85284	44
Viszontleszámitolt váltók után előre fiz. kamat	7680	57			
Előlegek	1213	91			
Hátralékos értékpapir kamat	1250	—			
*) Ebből állampapir 35600 korona.					
	3368515	04		3368515	04

Tapolcza, 1907. december 31-én.

Frisch Lipót
igazgató.Glazer Sándor
helyettes igazgató.Téts Károly
titkár.Faragó Leó
főkönyvvezető.

A fenti számadást megvizsgáltuk és azt a fő és segédkönyvekkel összehasonlítva, teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1908. január 11-én.

Báró Puteáni Géza
felügy. biz. elnök.Ley József
felügy. biz. tag.Virus Vincze
felügy. biz. tag.Szentmiklóssy Gyula
felügy. biz. tag.

PAUK VILMOS

vaskereskedése

TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagy választéku raktárát, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m.:

permetezők, szénkénegezők, porozók
és lepkefogó lámpák,

továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekből

Azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű

gazdasági gépekből.

Eladó szőlőbirtok.

Kisörs hegyen teljesen jó
karban levő, 2200 □öl

o j t v á n y - s z ő l ő

szabad kézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem e város és vidéke nagyrabecsült közönségét, hogy helyben, édesatyám

Kocsy József házában mint

szobafestő és mázoló

letelepedtem.

Elvállalok templom-, szoba- és cimfestést, valamint mázolást, aranyozást és tapétázást a legmodernebb kivitelben és mérsékelt árak mellett.

Kérve nagyrabecsült pártfogását, vagyok

tisztelettel

KOCSY FERENCZ

szobafestő és mázoló.

